

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prvouka tvoří základní úvod do společenských a přírodních věd. V 1. období jsou zastoupeny všechny tematické okruhy. Z okruhu **Místo, kde žijeme**, jde o učivo obec, domov, škola a mapy. Okruh **Lidé a čas** obsahuje o učivo o čase. Okruh **Lidé kolem nás** učivo o rodině. Okruh **Rozmanitost přírody** zastupuje učivo o látkách a jejich vlastnostech, vesmíru a Zemi. Okruh **Člověk a jeho zdraví** učivo o člověku a osobním bezpečí.

Výuka je realizována nejen ve třídě, ale často využívá vycházek a pozorování přírody během roku. Je doplněna návštěvami zahrad a muzeí.

Časová dotace pro Prvouku:

1. ročník - 1 hodiny
2. ročník - 1 hodiny
3. ročník - 2 hodiny

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života a pomáhá jim překonávat náročné období, kterým je pro ně zahájení pravidelné školní docházky. Formuje předpoklady základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností vhodně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb. Předmět předkládá žákům především nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvořech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů, za svěřené a společné předměty, rostliny nebo zvířata.

Prvouka je navržena jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat, ale ve své podstatě tvoří jeden celek propojený souvislostmi a vztahy. Učivo prvouky tak není striktně rozděleno do jednotlivých ročníků a učitel sám vybírá a sestavuje ve shodě se svými pedagogickými záměry, svými zkušenostmi,

případně používanými učebnicemi. Výběr učiva se řídí i dalšími skutečnostmi, jako je umístění školy, realita nejbližšího okolí, její proměny ap. Do výběru učiva se promítá i úroveň a zájem žáků, jejich zkušenosti a postupné vývojové a rozvojové změny, které navozují i zdůvodňují opakovaný návrat k některým tématům, k jejich rozvíjení a uplatňování v nových vztazích.

Výuka logicky začíná s poznatky a činnostmi, které jsou žákům nejznámější a nejbližší. Osvojování učiva prvouky je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich "napodobování" a rozvíjení v modelových hrách (scénkách), výměna zkušeností a zážitků žáků apod. Učitel má možnost doporučené činnosti dále doplňovat, dotvářet a rozvíjet.

Významnou roli ve výuce prvouky hraje schopnost učitele (školy) vytvářet vhodný pracovní režim a klima, které by žákům umožnily ověřit si vlastní poznatky a dovednosti. Takové podmínky a vztahy vedou k atmosféře důvěry, dávají možnost ptát se, porovnávat zkušenosti, nalézat pochopení pro vlastní pohled na objevování světa, pro osobní problémy apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky ke čtení, poslouchání a porozumění textu.
- Učíme žáky vyhledávat a třídit potřebné a důležité informace.
- Podporujeme tvořivou činnost žáka - projekty, soutěže.
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, vyvozování závěrů pro budoucnost.
- Snažíme se vyvozovat nové věci v rámci logické návaznosti.
- Procvičujeme a upevňujeme probrané učivo formou hravého vyučování.
- Podporujeme snahu prezentovat se.
- Vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život.
- Do vyučování zařazujeme pokusy, pozorování, kvízy, hádanky, osmisměrky (zábavné formy práce)
- Vedeme žáky k hledání podstaty problému.
- Učíme žáky pracovat s informacemi z různých zdrojů, výsledky hledání pak zpracovávat do uceleného celku.
- Učíme žáky třídit informace.
- Nabízíme žákům možnost diskuse o daném problému.
- K řešení problému využíváme projektové dny a monoprodukty.
- Poskytujeme žákům možnost obhájit své názory a činy.

Kompetence komunikativní

- Dáváme možnost žákům se prezentovat, rozšiřujeme slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností.
- Učíme žáky správně formulovat vlastní názory.
- Vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými.
- Učíme žáky projevit a obhájit vhodnou formou svůj názor.
- Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně.
- Vytváříme společně se žáky pravidla partnerské komunikace.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace a diskuse.
- Rozvíjíme kulturu projevu a vystupování.

Kompetenci sociální a personální

- Využíváme alternativních metod práce (skupinová práce, týmová práce,...)
- Učíme žáky přijímat různé role ve skupině.
- Vedeme žáky k respektování daných pravidel.
- Učíme žáky respektovat názory jiných, hledat kompromisy a společná východiska, případně se podřítit názoru většiny.

Kompetence občanské

- Učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, kulturami a prostředími.
- Vštěpujeme žákům vlastenecké cítění, napomáháme jim poznat naše kulturní tradice.
- Vytváříme s žáky vlastní školní tradice.
- Umožňujeme žákům poznat, pochopit a tolerovat specifika národnostních zvyků a tradic.
- Vedeme žáky k pochopení, co je jejich právo a povinnost.

Kompetenci pracovní

- Výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy a vycházky do přírody.
- Seznamujeme žáky s pracovními podmínkami.
- Podněcujeme žáky k zájmové činnosti nabídkou zájmových útvarů
- Zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů.
- Umožňujeme žákům kriticky i sebekriticky hodnotit práce z různých hledisek.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví.

1. ročník místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - má vlast ČR - symboly, historie, památky, vztah k vlasti - orientace v místě bydliště - prostředí domova - prostředí školy, činnosti ve škole, režim školy, třída - pravidla třídy, jejich dodržování, chování ve škole, mezi dětmi, o přestávce, v hodině - zaměstnanci školy, jejich práce, pozdravy starších osob, úcta k dospělým - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje vlast, ve které žije, seznamuje se se státními symboly, s historií, památkami - učí se orientovat v místě svého bydliště, v jeho blízkém okolí - pojmenuje části domu, částí bytu - orientuje se v nejbližším okolí školy - podílí se na vytvoření pravidel třídy, dodržuje je - rozpozná jednotlivé zaměstnance školy, jejich práci - popíše svoji cestu do školy - zvládne bezpečně cestu do školy a zpět - seznamuje se s nejvýznamnějšími místy v okolí svého bydliště, v okolí školy 	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - sebepoznání a sebepojetí OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - Kreativita OSV - Mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Etnický původ EMV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná svůj dům a pojmenuje jeho části - s pomocí obrázků určí pravidla ve třídě - pozná svoji třídu

1. ročník - lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - rodina - blízké příbuzenské vztahy - rodina - členové rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině - pojmenovává členy rodiny, rozlišuje jejich 		<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní členy rodiny

<ul style="list-style-type: none"> - funkce jednotlivých členů - vztahy v rodině - povolání, pracovní činnosti, práce doma, zájmy - nástroje a nářadí - soužití lidí, komunikace, mezilidské vztahy - pravidla společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> - role - uvědomuje si funkce jednotlivých členů rodiny - na základě vlastních zkušeností odvodí a vyjádří základní vztahy mezi členy rodiny - rozlišuje základní lidská povolání, jejich činnost - rozeznává jednoduché pracovní nástroje a nářadí - seznamuje se s významem a potřebou různých povolání a pracovních činností - seznamuje se s pravidly společenského chování - chová se adekvátně při setkání s cizími lidmi - snaží se o toleranci odlišností spolužáků 		<ul style="list-style-type: none"> - s obrázkovou předlohou rozezná některá povolání - umí pozdravit
--	--	--	--

1. ročník - lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, časový řád, kalendář - poznávání hodin, hodina, den, měsíc, rok - dny v týdnu, roční období - části dne, režim dne, předměty denní potřeby, odpočinek (délka spánku) - lidská činnost - památky v pověsti okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti - orientuje se v čase - celé hodiny, den, měsíc, roční období, rok - určí bezpečně dny v týdnu, roční období - orientuje se v denním režimu, snaží se rozvrhnout si své denní činnosti - poznává různé lidské činnosti - poznává místní památky, pověsti 		<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje dny v týdnu - přiřadí počasí k jednotlivým ročním obdobím

1. ročník - rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - roční období - jaro - měsíce, práce, květiny, klíčení semen, péče o rostliny - léto - měsíce, plody léta, houby, nebezpečí přírody, prázdniny - podzim - měsíce, zahrada, les (listnaté, jehličnaté stromy), ovoce, zelenina, ptáci stálí x stěhovaví - zima - měsíce, výživa, vhodné oblečení - proměny v přírodě, ochrana přírody - konkrétní činnosti pro ochranu přírody (př. třídění odpadu,...) - počasí, značky počasí, změny v přírodě - rostliny a živočichové, životní podmínky - stavba těla rostlin a živočichů - význam rostlin a živočichů, domácí, hospodářská zvířata - ovoce a zelenina - dřevina x bylina 	<ul style="list-style-type: none"> - učí se pozorovat a popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - orientuje se v ročních obdobích podle viditelných proměn v přírodě - rozeznává změny počasí - pojmenuje nejběžnější rostliny a živočichy (domácí i volně žijící) - jednoduše popíše stavbu těla některých rostlin a živočichů - všímá si významu rostlin a živočichů pro člověka - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny - seznamuje se s dřevinami a bylinami, rozdíly mezi nimi 		<ul style="list-style-type: none"> - podle obrázku pojmenuje druhy počasí - s dopomocí popíše stavbu těla rostlin a živočichů

1. ročník - člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy/
<ul style="list-style-type: none"> - naše tělo, péče o zdraví - hygiena, zdravý režim, pohybový režim, zdravá výživa, otužování, péče o chrup - zdraví, nemoc, úraz - první pomoc při jednoduchých úrazech - osobní bezpečí, chování v krizových situacích - důležitá telefonní čísla, volání na tato čísla - dopravní výchova - předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích - dopravní značky a značení - ochrana člověka za mimořádných událostí (chování při požáru, povodni) 	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - upevňuje si základní hygienické návyky - vlastními slovy definuje pojmy: zdraví, nemoc, úraz - popíše své zdravotní potíže a pocity - neohrožuje své zdraví ani zdraví jiných - nekomunikuje s neznámými lidmi, uvědomuje si rizika opačného počínání - v případě potřeby požádá o pomoc - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - popíše a aplikuje bezpečné chování v silničním provozu - rozlišuje nejzákladnější dopravní značky a značení - popisuje rizikové situace, zdramatizuje je - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 		

2. ročník - místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - naše škola (rozmístění učeben, sborovna, jídelna, šatna) život ve škole - vyučovací hodina, přestávka, služby, třídní pravidla - moje bydliště, adresa - domov, prostředí domova - významné budovy v obci, ve městě - riziková místa a situace - bezpečná cesta do školy a ze školy - činnost chodce v silničním provozu - Česká republika, hlavní město Praha, historické, kulturní památky - státní symboly - znak, vlajka, hymna, pečeť - regionální pověsti 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve škole a jejím okolí - uvědomuje si své postavení ve škole - dodržuje pravidla soužití ve škole - orientuje se v místě svého bydliště - zná prostředí domova - zná důležité budovy v okolí svého bydliště - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - popíše a zvládne cestu do školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - dodržuje zásady bezpečného chování - uplatňuje pravidla, silničního provozu - pojmenuje svoji obec (městys, město), popíše nejznámější místa obce, okolí bydliště - školy - pojmenuje svoji vlast, hlavní město - vyjmenuje a pozná státní symboly - pojmenuje některé kulturní či historické památky svého regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, v němž žije 	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV - kreativita</p> <p>OSV - mezilidské vztahy</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV - Etnický původ</p> <p>EMV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí asistenta vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší nebezpečí v nejbližším okolí

2. ročník - lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - rodina, členové rodiny - základní a širší příbuzenské vztahy - základní povinnosti a úkoly členů rodiny, rámcová orientace v profesi svých rodičů - vztahy mezi lidmi - vhodné chování ve škole i mimo ni, pravidla třídy - způsoby a možnosti vyjádřit svá přání, názory, problémy - povolání, pracovní činnost - pracovní nástroje a náčiní - pravidla bezpečného chování a jednání - pravidla slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvědomuje si funkce jednotlivých členů svojí rodiny - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, pojmenovává členy širší rodiny - vyjádří postavení jedince v rodině, život a funkce rodiny - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků - uplatňuje poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka a lidské společnosti - rozlišuje základní lidská povolání, jejich činnost - rozeznává jednoduché pracovní nástroje a náčiní, pojmenovává je - dodržuje zásady bezpečného chování - osvojuje si pravidla slušného chování - chová se adekvátně při setkání s cizími lidmi 		<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává členy užší rodiny

2. ročník - lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy/ poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - minulost, přítomnost, budoucnost - kalendář, druhy - roční období, a jejich podrobná charakteristika (změny v přírodě, počasí, živočichové, rostliny, plody - ovoce, zelenina, druhy ovoce, druhy zeleniny) - hodiny - názvy dnů, měsíců - činnosti denního režimu ve vhodné délce - narození, život, smrt - významní rodáci v regionu, kraji - zvyky a tradice 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - orientuje se v kalendáři - pozná roční období - určuje přesný čas (minuty hodiny, den, měsíc, roční období, rok) - určí dny v týdnu, roční období, měsíce v roce kalendářním i školním - orientuje se v denním režimu, učí se sestavit režim dne - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - uvědomuje si průběh lidského života - pojmenuje některé významné rodáky ve svém regionu - pojmenuje zvyky, které ve své rodině dodržují a k jaké události se vztahují 		<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v přítomném čase - orientuje se v plánovacím kalendáři s obrázky - s pomocí asistenta a názorné ukázky dokáže určit dny v týdnu, roční období a měsíce

2. ročník - rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - roční období - jaro, léto, podzim, zima - počasí, značky počasí - měsíc po měsíci - názvy jarních květin, hospodářská zvířata, domácí, stálí a stěhovaví ptáci, savci a ptáci (odlišnosti x typické znaky) - stavba těla rostlin a živočichů - ovoce a zelenina - dřevina x bylina - pokus - rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - rostliny, dřeviny, keře, byliny, houby, mechy - samec, samice, mládě 	<ul style="list-style-type: none"> - na základě pozorování se orientuje v ročních obdobích podle viditelných změn v přírodě, proměny v přírodě popíše - rozezná změny počasí - přiřazuje jednotlivé měsíce v roce k odpovídajícímu ročnímu období - správně pojmenuje některé květiny a živočichy (domácí i volně žijící) - popíše základní stavbu těla rostlin a živočichů - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny - sleduje a pojmenovává rozdíly mezi dřevinami a bylinami - podle návodu provede jednoduchý pokus - všímá si vzájemných vztahů v přírodě - definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - pojmenuje „zvířecí rodinu“ 		

2. ročník - člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, zdraví - lidské tělo, části lidského těla, prevence nemocí a úrazů, zdravý denní režim - ochrana zdraví, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - osobní bezpečí - komunikace na tísňových linkách - důležitá telefonní čísla - dopravní výchova - - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - ochrana člověka za mimořádných situací 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické a režimové návyky, zvládá sebeobsahu, popíše své zdravotní potíže a pocity - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozliší části lidského těla - rozezná nebezpečí, chová se tak, aby neohrožoval své zdraví ani zdraví svých blízkých - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - v případě nutnosti použije důležitá telefonní čísla - rozeznává základní dopravní značky a značení - chová se bezpečně, dodržuje pokyny dospělých při mimořádných událostech 		

3. ročník - místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - naše vlast ČR, hlavní město - jsme Evropané - státní symboly ČR (znak, vlajka, hymna, pečeť) - město, obec, místní krajina - části obce, poloha v krajině, minulost a současnost obce - důležité budovy a objekty v obci - obec, město, kraj - Olomoucký kraj, jeho dominanty - pověsti a báje - domov - okolí domova - krajina domova, zemský povrch, typy krajin - základní světové strany, barvy na mapě (obsah, grafika, vysvětlivky) práce s mapou a kompasem 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje svoji vlast, hlavní město, vybrané oblasti ČR - zařadí svoji vlast ke světadílu - rozlišuje státní symboly - pojmenuje svoji obec, nejdůležitější části a místa obce - orientuje se v obci, v okolí svého bydliště, v okolí školy, - určí základní směry do jiných částí obce a umístění důležitých budov a objektů - začlení svou obec do příslušného kraje - uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště - školy - pojmenuje některé kulturní či historické památky svého regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté místem, v němž žije - pojmenuje některé rodáky, významné události regionu - vyhledává a určuje na mapě dominanty kraje - orientuje se v plánu nejbližšího okolí svého bydliště - popíše a zvládne cestu do školy - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - rozeznává světové strany na mapě a chápe význam barev na mapě 	<p>OSV - kreativita</p> <p>OSV - mezilidské vztahy</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV - Etnický původ</p> <p>MV - Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>EMV - Ekosystémy</p> <p>EMV - Základní podmínky života</p> <p>EMV - Vztah člověka k prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy

3. ročník - lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - rodina, širší příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy - členové rodiny, jejich funkce - postavení jedince v rodině, funkce rodiny - partnerství, manželství - rodičovství - práce fyzická a duševní, práce a volný čas - pravidla společenského chování - povolání - lidé a výrobky, zboží 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké i širší příbuzenské vztahy, pojmenovává vztahy mezi nimi i mezigenerační vztahy - zná funkce jednotlivých členů rodiny - vyjádří postavení jedince v rodině, život a funkce rodiny - uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka - dodržuje základní pravidla společenského chování - projevuje toleranci ke spolužákům, jejich přednostem i nedostatkům - rozlišuje různá povolání (především u lidí ve svém okolí), uvědomuje si jejich význam - zhodnotí dobrou a špatnou práci, odsuzuje ničení výsledků práce 	-	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - dodržuje základní pravidla společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

3. ročník - lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - čas, orientace v čase, časový řád - časová přímka - kalendář, významné dny, výročí 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase - seřadí jednotlivé časové úseky - orientuje se v časové přímce - používá kalendář, sleduje data významných výročí (rodinných i státních), popíše, co se s nimi pojí 		<ul style="list-style-type: none"> - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase - zná rozvržení svých denních činností - rozlišuje děj v

<ul style="list-style-type: none"> - báje, mýty a pověsti, regionální památky, péče o památky, lidé a obory zkoumající památky, současnost a minulost v našem životě 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává minulost a přítomnost, popisuje památky - dokladující rozdíly/shody 		<ul style="list-style-type: none"> minulosti, přítomnost a budoucnosti - poznává různé lidské činnosti
---	--	--	--

3. ročník - rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy/ poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - roční období - změny v přírodě - ekosystémy, rostliny, živočichové - látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti látek - voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě proudění vzduchu, význam pro život - půda - vznik půdy a její význam - vesmír a Země, sluneční soustava - živá a neživá příroda - druhy rostlin a živočichů - domácí a volně žijící zvířata - rostliny, houby a živočichové - znaky života, životní potřeby - stavba těla u nejznámějších 	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje a popíše život, rostliny a živočichy v jednotlivých ekosystémech - popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě jejich pozorování - provádí základní pokusy s různými látkami za použití jednoduchých pomůcek - dodržuje pravidla bezpečnosti - popíše význam vody, vzduchu, půdy pro člověka - objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou - kategorizuje druhy rostlin a živočichů - pozná různé druhy domácích a volně žijících zvířat - popíše základní rozdíly mezi těmito skupinami: dřeviny, byliny, houby, savci, ptáci, plazi, ryby, obojživelníci, hmyz - popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka - definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů 		<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - provede jednoduchý pokus podle návodu

<p>druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - ovoce a zelenina - bezpečnost - ochrana přírody - ochrana a tvorby životního prostředí likvidace odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, třídí je podle společných znaků - dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy - chrání přírodu, ohrožené druhy rostlin a živočichů 		
---	---	--	--

3. ročník - člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, nemoc (přenosná x nepřenosná, prevence) a zdraví, režim dne, zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, otužování - zdravý jídelníček - základy první pomoci při lehkém zranění, prevence úrazů - lidské tělo - životní potřeby člověka - orgánové soustavy, funkce - stavba těla, funkce, projevy, vnitřní orgány, kostra, 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle - orientuje se ve zdravé výživě, sestaví zdravý jídelníček - používá základy první pomoci - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - definuje životní potřeby člověka, znaky života - určuje nejdůležitější orgánové soustavy člověka a orientuje se v jejich funkci - popíše stavbu lidského těla, základní funkce a projevy, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam - popíše rozdíly mezi mužem a ženou 		<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity - zvládá ošetření drobných poranění - pojmenuje hlavní části lidského těla - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

<p>smyslová ústrojí</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - vývojová stádia jedince - osobní bezpečí - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - škodlivé a návykové látky - tísňová linka, důležitá telefonní čísla - dopravní výchova, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), vybavení kola - ochrana člověka za mimořádných událostí, situace hromadného ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozdíly během vývoje jedince, seznámí se s vývojovými stádii - rozpozná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - chová se bezpečně v rizikovém prostředí, odmítne komunikaci, která mu není příjemná - dokáže aplikovat znalost důležitých telefonních čísel v praxi - chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí - seznamuje se s různými druhy škodlivých a návykových látek - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - chová se bezpečně v silničním provozu - pojmenuje, vysvětlí základní dopravní značky a značení - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 		<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
---	--	--	--